

NOVEMBER 2023

Den digitala hantverkaren – en sann berättelse

En undersökning av
byggbranschens digitalisering

Ett vägsäl eller bara en liten sväng?

I fjolårets undersökning kunde vi – i alla fall delvis – slå håll på myten om att Sveriges hantverkare ligger efter i digitaliseringen. Längre fram kan du bilda dig en egen uppfattning om hur det ser ut nu. Oavsett åsikt om dagens läge går det att fråga sig hur konjunkturoron påverkar utvecklingen?

Vi tror inte att försämrad ekonomi kommer att få företag som har genomgått en digitalisering att återvända till papper och penna. Dels för att kostnaden för digitala verktyg inte är så stor, dels för att fördelarna med dem är så betydande. Men frågan är om viljan att nyinvestera minskar när oron i omvärlden ökar? Vi misstänker att så är fallet.

Jämfört med förra året har andelen som säger att de ska öka investeringarna i digitala verktyg minskat med en tredjedel (från 50,6 procent till 34,9 procent). Andelen som anger oförändrad investeringsnivå ökar nästan lika mycket. Vi vet i nuläget inte varför, så kopplingen till ekonomisk oro får betraktas som en hypotes. Oavsett så väcks frågan om det är en bra strategi att sakta ner dessa investeringar. Självklart måste företag se över sina utgifter, men är det verkligen kostnadseffektivt att bromsa sin digitalisering?

Utifrån vår undersökning ser vi att det fortfarande finns en stor potential till effektiviseringar – framförallt när det gäller arbete med administration på fältet. Många verkar exempelvis ännu inte ha upptäckt olika tjänster som förenklar verksamhetskritiska processer, exempelvis egenkontroller och projektkalkylering. En digital investering kan därmed vara en plusaffär för många aktörer i branschen.

Det ska bli intressant att följa utvecklingen. Förutom frågan om investeringsvilja så ser vi inga radikala förändringar mot i fjol – vilket vi inte heller hade förväntas oss. Men de små rörelserna kan vara början på något större. Det återstår att se. Vi tycker dock att resultaten här och nu är nog så spännande.

Bläddra vidare för att få fler insikter om digitaliseringen i branschen ➡➡

Var tredje
ska investera mer i
digitala verktyg

– bara 2,2 % vill dra ner

91,6 %

skulle rekommendera
digitala verktyg
till andra företag i branschen

**Två tredjedelar tycker att
det är enkelt** att digitalisera verksamheten

Kontoren har kommit förhållandevis långt

Fler än 8 av 10 av våra respondenter uppger att de sköter tidrapportering och ekonomi med hjälp av digitala verktyg. 6 av 10 uppger dessutom att de använder digitala verktyg för projekthantering, materialinköp och resultatuppföljning. Vi tror att de relativt höga siffrorna beror på att det sedan länge finns etablerade, branschoberoende system för denna typ av tjänster.

Därför ser vi att det finns en stor utvecklingspotential inom de branschspecifika områdena – där många använder program som Word och Excel istället för specialiserade tjänster. De mest slående exemplen är resursplanering, KMA-dokumentation och fordonsplanering. Men det är också värt att notera att färre än hälften har digitala system som kan förenkla egenkontroller, offerthantering och försäljning. Många företag i branschen har med andra ord fortfarande möjlighet att arbeta effektivare på kontoret.

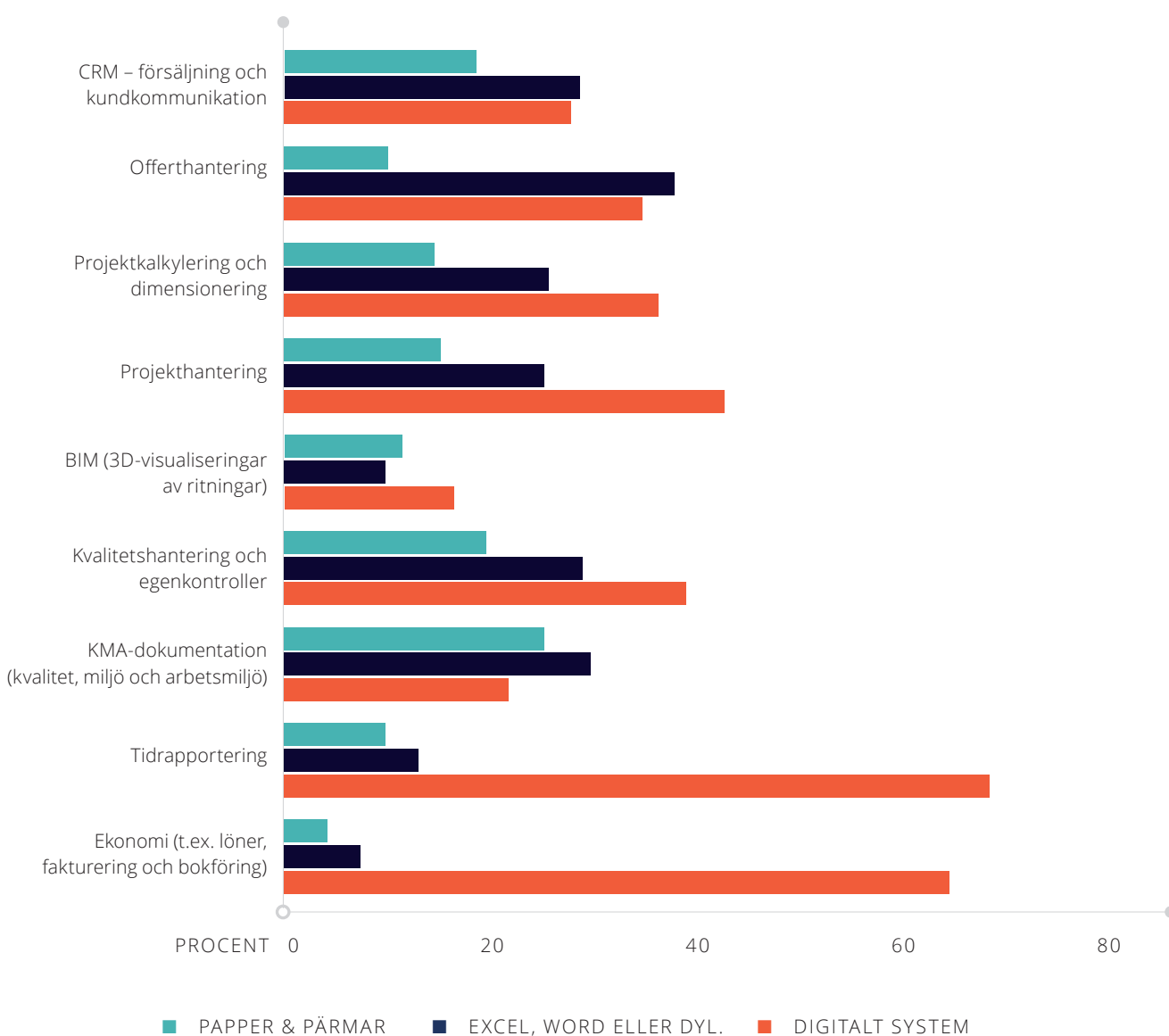
Hur löser ni oftast följande arbetsuppgifter på kontoret idag?

På fältet finns både tid och pengar att tjäna

Färre av våra intervjupersoner använder digitala verktyg ute på fältet än "hemma" på kontoret – oavsett vilken typ av arbetsuppgifter det handlar om. I flera moment använder så många som var femte person papper och penna. Vi frågar oss om företagarna ännu inte har upptäckt de mobila lösningarna eller om de mobila lösningarna inte håller måttet. Kanske ligger sanningen någonstans mittemellan. Däremot är det tydligt att det finns en stor potential.

Hur löser ni oftast följande arbetsuppgifter på fältet idag?

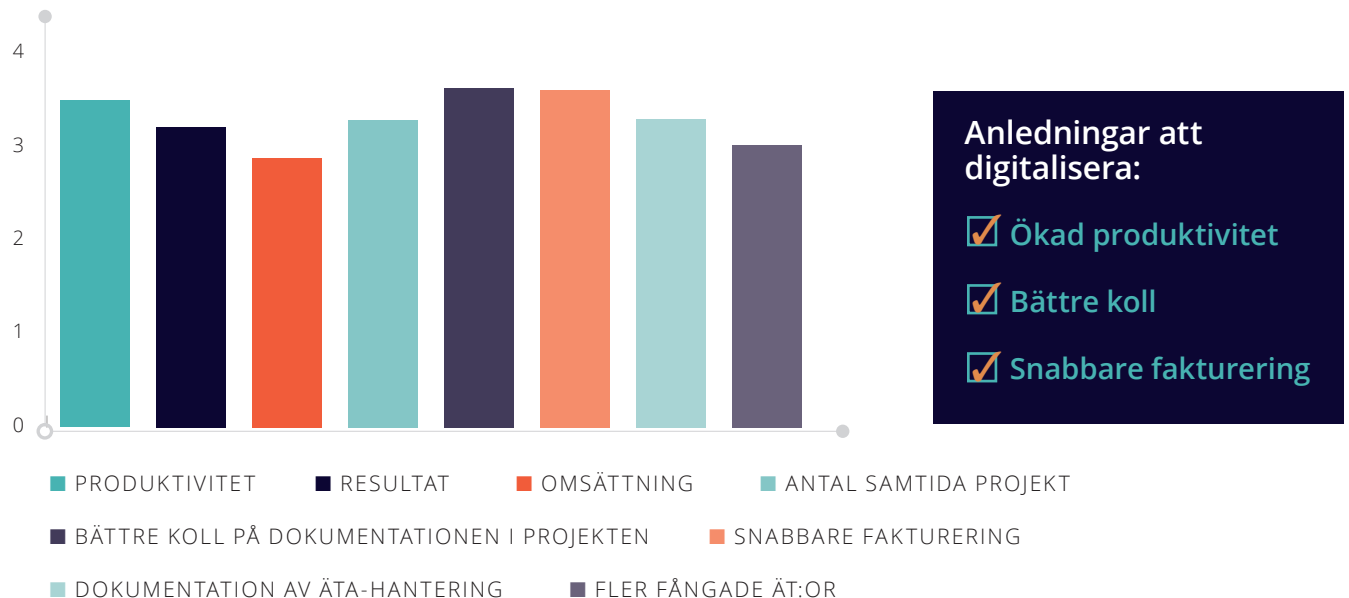

Digitalisering tycks vara värt varenda krona

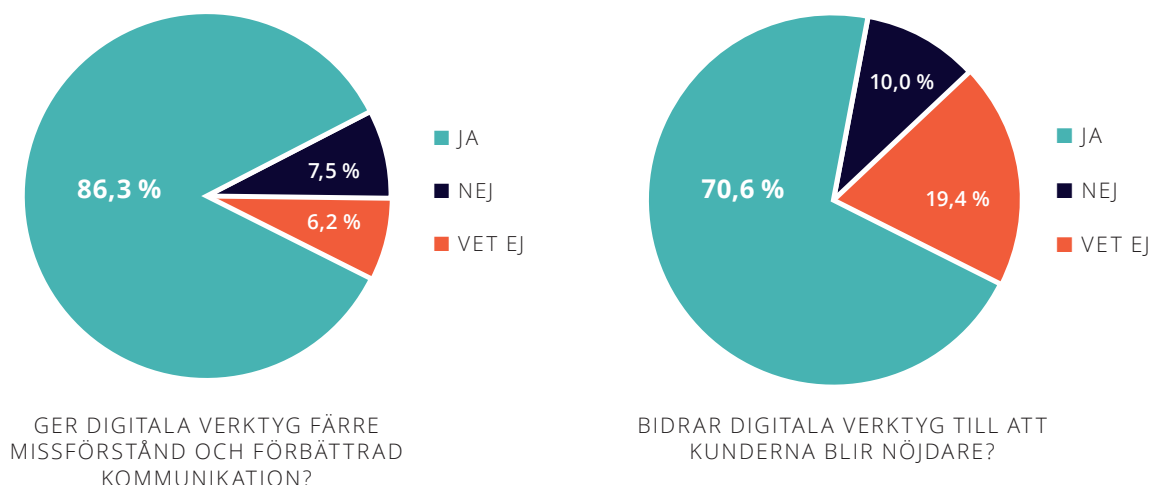
De personer med digitala verktyg som vi har intervjuat är överlag nöjda eller mycket nöjda. Som du kan se här nedanför tycker en stor majoritet att deras digitalisering bidrar med allt från ökad produktivitet till gladare kunder. Självklart finns det fortfarande utrymme för förbättringar, exempelvis har flera intervjupersoner nämnt funktioner som saknas. Det intressanta är att det ofta handlar om tjänster som faktiskt finns på marknaden. Kanske finns det en outnyttjad potential – att många hantverkare inte riktigt har hittat rätt verktyg än? Vi misstänker det och tror därför att de väldigt positiva siffrorna faktiskt kommer att fortsätta öka.

Hur förbättras företaget med hjälp av digitala verktyg? På en skala 1-4.

Bättre arbetsklimat och nöjdare kunder

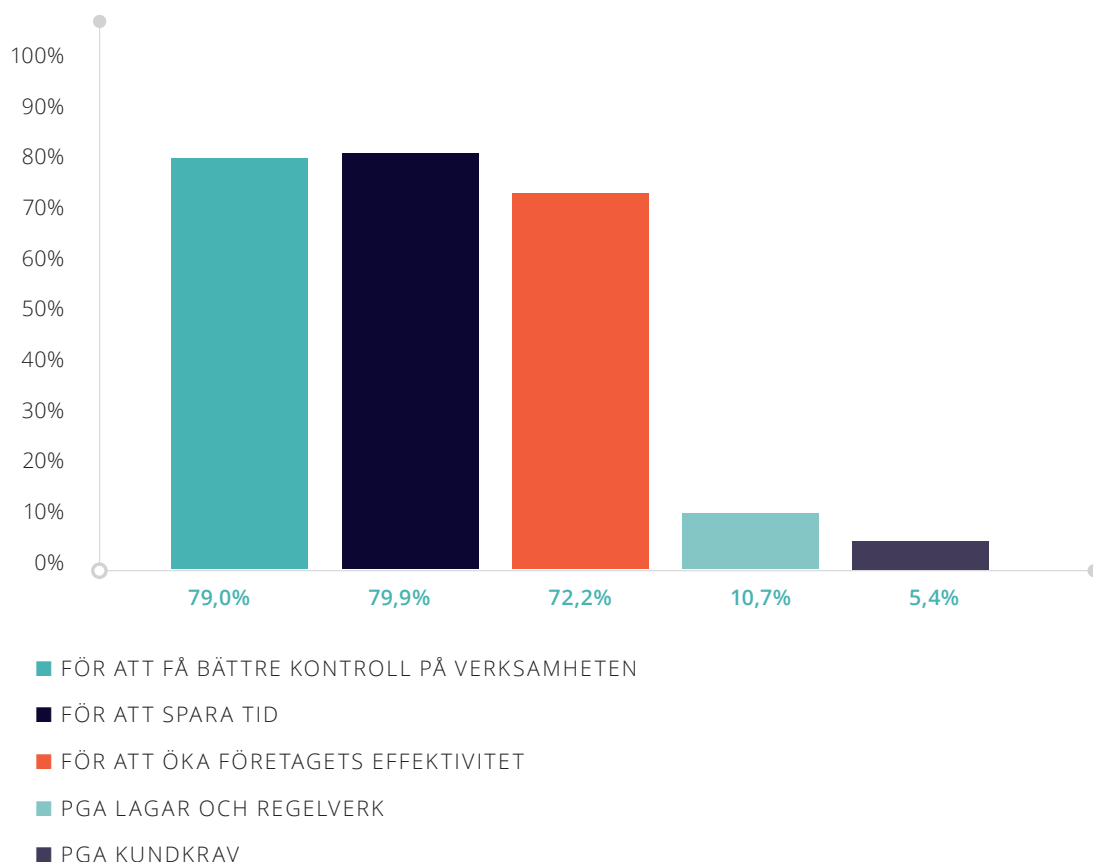

Vilka andra fördelar finns det med digitala verktyg?

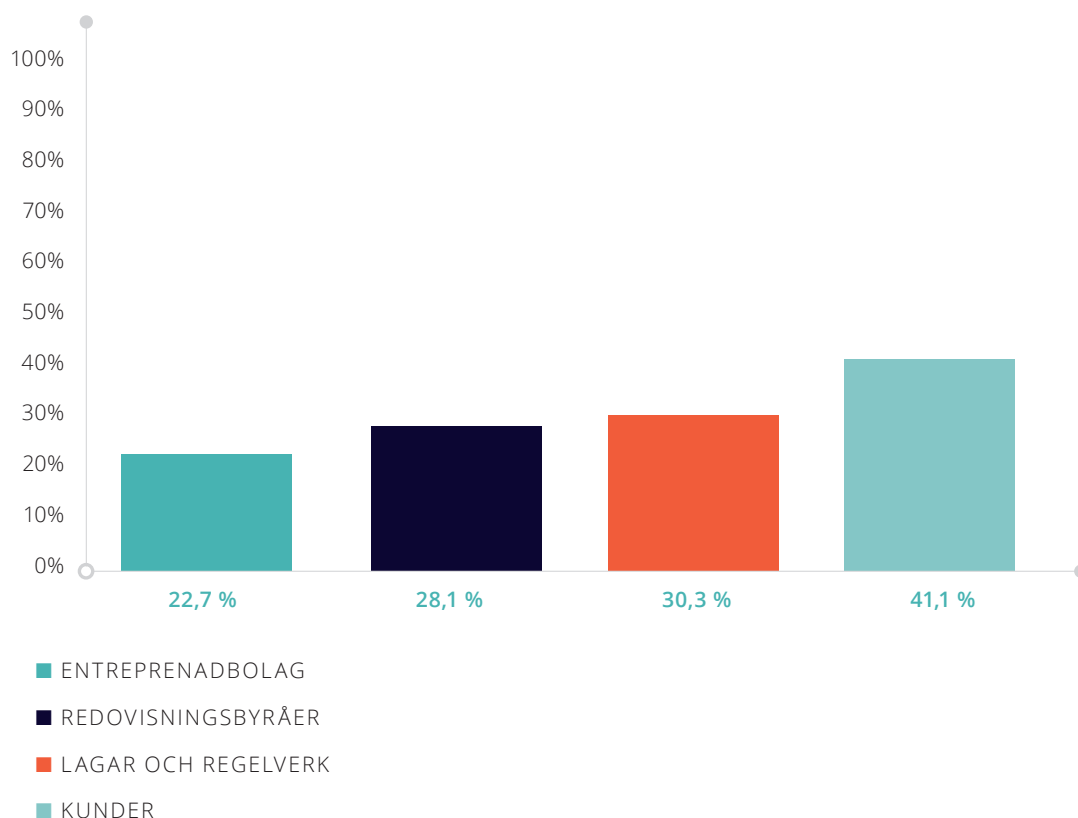
Här fick respondenterna svara på hur stor förbättringen var inom en rad olika områden – på en skala från ett till fyra. Här ser vi andelen som har angett högsta siffran, motsvarande "stor förbättring". Precis som i fjol ligger bättre översikt och förenklad administration i topp. Vi tycker att det är extra spännande att digitala verktyg kan påverka rekryteringsmöjligheterna. Kommer den stapeln att öka med åren?

Varför använder företaget digitala verktyg istället för Excel eller papper?

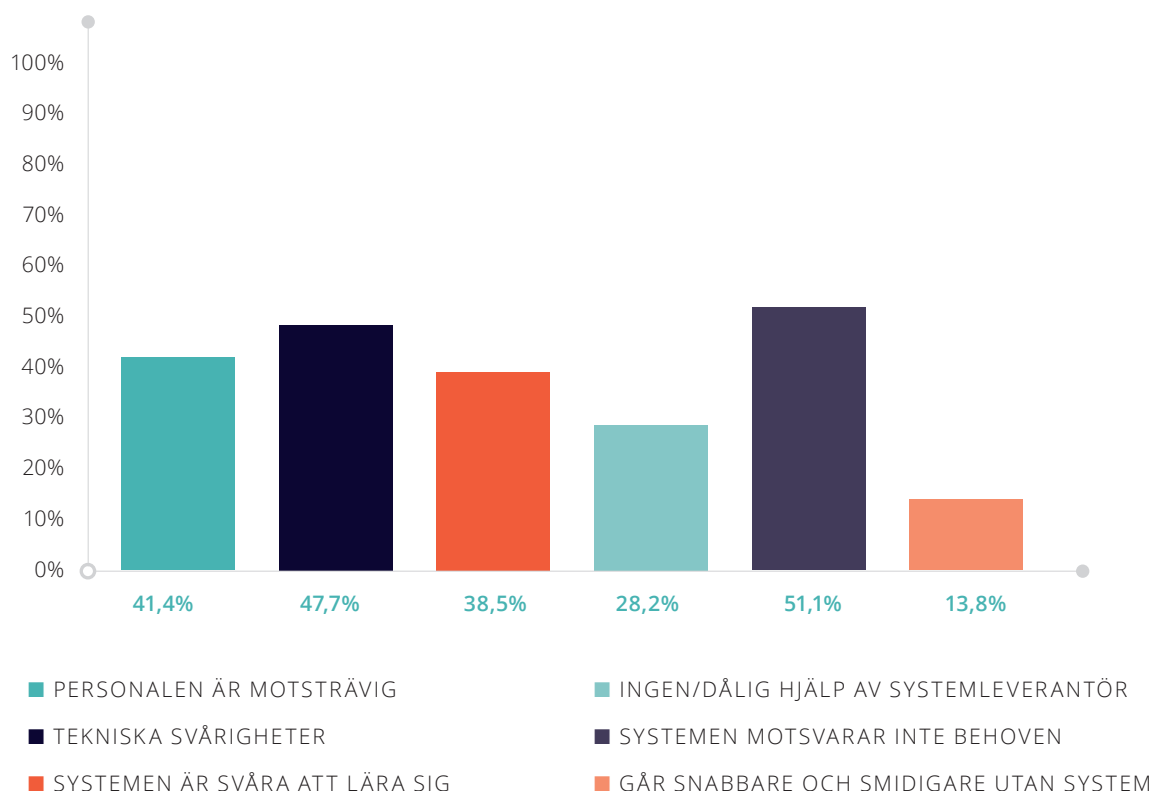
Här fick deltagarna i undersökningen välja de tre viktigaste orsakerna. Att få bättre kontroll, spara tid och öka effektiviteten fortsätter att dominera – men sjunker något jämfört med förra året. Istället går "lagar och regelverk" upp. Kanske börjar fler upptäcka möjligheterna med digitala tjänster för egenkontroller och liknande?

Vilka externa aktörer kräver att verksamheten använder digitala verktyg?

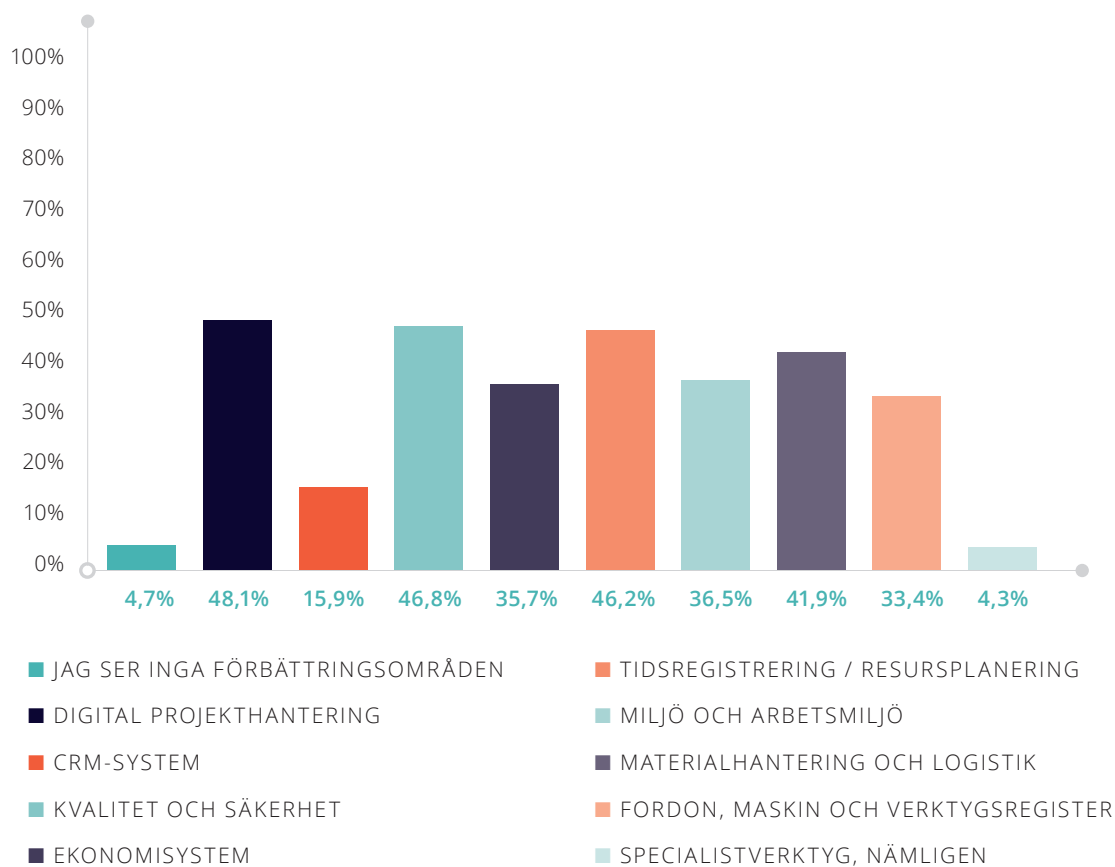
Här fick respondenterna välja flera svarsalternativ. Det ser ut ungefär som förra året, förutom att alternativet "entreprenadbolag" sjunker ganska kraftigt (med nästan nio procentenheter). Kan det ha med konjunkturen att göra?

I den mån som det är krångligt att komma igång med sitt digitala verktyg – vad är utmaningarna?

På denna fråga fick undersökningsdeltagarna välja upp till tre alternativ. Det bekymrar oss att fler än i fjol svarar både att systemen inte motsvarar behoven och att systemleverantören ger dålig hjälp. Programvaruleverantörer måste se till att anpassa vad deras lösningar erbjuder till kundernas behov och inte lova något som inte motsvarar förväntningarna.

Vilken förbättringspotential i verksamheten skulle digitala verktyg kunna lösa?

**Vi står fast vid samma spaning som i fjol:
Det är slående att det idag finns system
som kan hantera allt från projekt och
kvalitet till säkerhet och miljö – ändå
efterfrågas sådana lösningar. Det tycks
finnas ett "informationsglapp" mellan ut-
bud och efterfrågan.**

”På sätt och vis har branschens digitalisering bara börjat”

När går det att säga att ett företag är digitaliserat? Det är inte svart eller vitt. Förvånansvärt många hantverkare använder fortfarande papper och penna, speciellt ute på fältet. Många andra använder Excel eller liknande program. Det är en form av digitalisering och kan, i jämförelse, absolut spara tid – men i många fall går det att jobba ännu smartare. Jag brinner för att så många hantverkare som möjligt ska upptäcka de digitala verktygens fulla potential. SmartCraft, det företag jag leder, har hjälpt norska hantverkare att jobba effektivare ända sedan 1987.

Sverige är ett väldigt digitaliserat samhälle. Därför är det inte förvånande att många av landets hantverkare ser positivt på digitala hjälpmedel. Samtidigt finns det mycket kvar att göra. Exempelvis borde fler börja använda digitala lösningar för verksamhetskritiska processer som hantering av personal, logistik och dokumentation. Jag tror också att många företagare skulle tjäna på att välja mer integrerade lösningar, istället för att sitta med ett lapptäcke av programvaror och tjänster. De som går före får stora konkurrensfördelar – vilket kan bli avgörande i tuffa tider som dessa.

Men när jag säger att digitaliseringen bara har börjat syftar jag bara delvis på denna outnyttjade potential. Jag menar framförallt att vi alla bara är i början av resan. Till exempel kommer den snabba utvecklingen inom artificiell intelligens oundvikligen att påverka branschen. Frågan är hur? Det vi kan vara säkra på är att nya digitala lösningar kommer att ge hantverkare ännu mer tid över till det ”riktiga” arbetet. Det ser jag fram att följa, både som företagsledare och i de kommande årens Digimeter-undersökningar.

Gustav Line
CEO, SmartCraft

Frågor? Kontakta mig på:

☎ +47 952 67 104

✉ gustav.line@smartcraft.no

Vad är Digimetern?

Digimetern är ett initiativ startat av SmartCraft, där vi undersöker byggbranschens digitalisering i de nordiska länderna. Undersökningen genomförs årligen och detta är vår andra rapport. Med tiden kommer vi att i ökande grad kunna visa på och, i bästa fall, förutspå trender.

Genom Digimetern vill vi bidra med fakta och insikter inom en rad områden, exempelvis hur många som använder vissa typer av digitala verktyg och när samt hur det påverkar människor och företag. Vår förhoppning är att det ska hjälpa det fortsatta digitaliseringsarbetet att ske på en bra grund.

Årets rapport baseras på en skriftlig undersökning hos ett slumpmässigt urval av företag i varierande storlek och inom olika områden inom byggbranschen. Undersökningen gjordes under andra kvartalet 2023.

Upphovsrätt

Texterna och bilderna i rapporten skyddas enligt lagen om upphovsrätt. Du får dock använda och dela materialet fritt – så länge du anger SmartCraft som källa och, i möjligaste mån, länkar till rapporten.

SmartCraft är hantverkarens vän i hela Norden

SmartCraft är ledande i Norden inom software as a service (SaaS) för hantverkare och byggbranschen. Företaget fokuserar på att hjälpa hantverkare i vardagen – och göra byggföretag mer effektiva och lönsamma.

SmartCraft-gruppen har idag närmare 200 medarbetare på 15 kontor i Norge, Sverige och Finland – och förser cirka 120 000 användare med smarta digitala lösningar.

Webb: smartcraft.com **Facebook:** [@smartcraftas](https://www.facebook.com/smartcraftas) **LinkedIn:** [linkedin.com/company/smartcraft-asa/](https://www.linkedin.com/company/smartcraft-asa/)

Adress: SmartCraft ASA, Hvervenmoveien 45, 3511 Hønefoss

Org.nr: 918 356 649